

Franja Župana i se zamore po vsih knjigarnah za 34 kr. dobiti. Je v njej več znanstvenih, zabavnih, prozaičnih i pesniških sestavkov v latinici in cirilici natisnjenih. Med vsimi odlikajo se posebno sestavci Božidara Raiča, Cafova itd. i pesme Rad. Razlaga i L. Tomana. Posvečena je hvala vredna knjiga duhu otca uzajemnosti slavjanske. Zorislav.

Xo. Iz Ormoša 5. mal. serp. Tudi jez bi bil mogel zastran nevgodnega vremena ravno tisto žalostno pesem prepevati, ki smo jo čuli iz mnogih krajev v „Novicah“, ako bi bil pred enim tednom Vam pisal. Danes pa, ker je sadaj že več dni lepo in goriko vreme, zamorem veselejši novičar biti. Na polji se zibljuje teška pšenica in rež (naša poglavna sadeža), in vinogradi, iz katerih je zginul strah tertje bolezni, obetajo dobro letino. Senu pred sv. Petrom in Pavlom pokošenem, so povodnji veliko škodo napravile, pozneje pokošeno je lepo domū spravljeno. Za sadje bo pa pri nas slaba letos; čuda veliko gosenc v vsi naši okolici se je zaplodilo po gojzdnem in vertnem drevju in so tako čisto objedle sadunosnice, da še prihodnje leto bojo pešale v mnogih krajih. So si scer nekteri gospodarji na vso moč prizadevali, požrešni merčes pokončati, — pa kaj pomaga, če cela soseska se ne loti tega dela in je med več pridnimi dosto zanikernih gospodarjev! V ti mali pa očitni reči se vidi, da večina naših ljudi so še čisto otroci, kateri iz lastne proste volje tudi tacega ne storé, kar je njih očitni dobiček; treba je, da bi jih povsod le postava silila. Al ni to žalostno?

Ni davnej kar sim bil v Gradcu. Al čul sim ondi nekaj, kar mi je s žalostjo serce presunilo. Slavno ministerstvo nauka je, kakor je znano, dovolilo pred nekimi leti na ondašnjem vseučelišu razlaganje občnega deržavlj. in kazenskega zakonika tudi v slovenskem jeziku, da bi tako učenci pravoznanstva, ki so slovenskega naroda in bojo kadaj med slovenskim ljudstvom službe imeli, se že v šoli navadili tistega, česar bojo djansko v življenju potrebovali. Lepo priložnost jim tedaj ponuja vlada. Al kako se poslužujejo naši rojaki te ponudbe? Po štirje, po dva, ali celó le samec hodi v te tolikanj koristne učilnice! Noben pameten ne more prezreti: kaj bo in kaj mora biti konec take nemarnosti.

Iz Vipave 1. julia. V. Terta večidel dobro letino obeta, posebno v nogradih na bolj južni in jutrovi strani. Od kakšne posebne bolezni se dosihmal, kolikor je meni znano, nič ne kaže, da bi nas strašilo. Sená je veliko; drugi sadeži so lepi, pa nekoliko kasneji memo družih let. Vročina je nektere dni taka, da delavci zamoremo komaj pod milim nebom sterpeti.—Žalostni smo, da zgubimo občno spoštovanega gosp. dr. Tomšica, c. k. svetovavca deželne sodnije, ki je že v Zagreb dekretiran. Ljubljeni mož nam bo vedno v dragem spominu ostal.

Iz Ljubljane. Slavni gosp. Ivan Kukuljevič se je na poti iz Benetk, kjer je obilne zaklade za zgodovino slavjansko našel, dva dni v Ljubljani mudil in pregledal tudi arhiv v Dolu rajnega baron Erberg-a, v katerem je za svoj opis južnoslavenskih umetnikov marsiktero važno stvar najdel.

Novičar iz mnogih krajev.

Sliši se, da so presvittli cesar določila zastran deželnih poglavarstev po novi pre naredbi za vse dežele že poterdili in da se bojo nek kmalo razglasile. — Po določbi c. k. ministerstva se ima tisti denar, ki se bo iz prestopkov gojzadne postave nabral, v posebno kaso spravljati, iz ktere se bojo prihodnjic plačevali

stroški za obdelovanje zemlje v vsaki deželi. — Somnji ob cerkvenih shodih v nedeljah in praznikih se po ukazu ministerskem smejo še le začeti po dokončanem cerkvenem opravilu. — Strašen vihar na Teržaškem morji je bil 2. dan t. m. kmalo po 6. uri, da je valove valil celó v mesto. Ravno tisti dan popoldne je bila strašna toča okoli Celja, ki je pokončala večidel polja v 3 farah, namreč Celjski, Vojniški in Novi cerkvi. — Okoli Tersta je letos tertja bolezni huji kakor lani. — Rusovska vlada je storila prvo važno stopajo: 3. dan tega mesca je začela armada (25.000 mož) od dvéh strani (pri Liovi in Skulenem) pod generaloma Dannenberg-om in Lüders-om v podonavske knežije marsirati. Car Miklavž je razposlal o ti zadevi svojemu ljudstvu sledeči razglas:

„Mi Miklavž I., po božji milosti cesar in samovladar vsih Rusov itd. naznamimo s tem letó:

„Našim zvestim in ljubljenim podložnikom je znano, da že v starodavnih časih so Naši slavni predniki prisegli, braniti pravoslavno véro (staroverstvo)“.

„Od tistega časa, ko je božji previdnosti dopadlo, po dednem nasledstvu Nas poklicati na carski prestol, je bilo spolnovanje te nerazdeljive in posvečene dolžnosti vseskozi Naša zvesta skerb. Opiraje se na slavepolno pogodbo Kajnardjisko, ki je bila pozneje večkrat od turške vlade poterjena, je bila Naša skerb vedno na ti cilj in konec obrnjena, da se pravice zagotovijo pravoslavni cerkvi“.

„Al v Našo veliko žalost se je poslednji čas, vkljub vsemu Našemu prizadevanju za brambo pravice in predpravic (privilegij) Naše pravoslavne cerkve, turška vlada prederznila teh pravice se dotakniti, in tako delječ je že segla, da samovoljno njeno ravnanje žuga nazadnje popolnoma pokončati skoz več stoletij posvečeni in pravoslavni véri tako dragi red“.

„Vse Naše prizadevanje, turško vlado odverniti od tacega početja, je bilo zastonj, in še clo slovesno obljubo, ki nam jo je dal sultan o ti zadevi, je kmalo potem prelomil“.

„Ker smo brez vspeha vse poskusili, da bi na prijazni poti to dosegli, kar imamo terjati pravico, smo za potrebno spoznali, da naša armada v podonavske knežije marsira, da pokažemo Turku, kam ga zamore dovratnost pripeljati. Pri vsem tem pa vendar ni Naš namen, vojske začeti. Da obsedemo knežije, si hočemo le zastavo zagotoviti, ktera Nam v vsih okoljšinah mora porok biti, da se Nam ohranijo Naše pravice“.

„Mi ne išemo pridobitk; Rusia jih ne potrebuje. Le to terjamo, da se postavna in očitno razžaljena pravica spolne. Mi smo pripravljene še sedaj Svojo armado ustavit, ako se turška vlada zaveže, celoto vsih predpravice pravoslavne cerkve vestno spolnovati“.

„Če pa svojoglavnost in oslepenje na vsako vižo drugač hočete, bomo, Boga Sebi na pomoč klicaje, Njemu skerb prepustili, Našo pravdo razsoditi, in v polnem zaupanju v Njegovo vsigamogočno roko, bomo šli v vojsko, braniti pravoslavno véro Našo“.

Dano v Petrodvoru 14. (po našem 26.) dneva junia 1853, in Naše vlade v 28. letu. Miklavž s. r.
— Sedaj je važno vprašanje: kaj bote angleška in francoska vladi k temu rekly, ki ste sultana prigovorile, da je zavergel, kar Rus terja.

Popravek tiskarskega pogreška.

V 53. listu na strani 211. v 29. in 30. verstici, namest »s popisom t. s. z. rokopisa« beri: »z popisom t. s. z. potovanja; ravno v tistem sestavku namest Ravanjini beri Kavanjini.